

OV-Bureau Randstad

Uitwerking bestuursovereenkomst

Amsterdam, juni 2009

Inhoud

Missie, visie, strategie

Doelstelling

Aansturing

Evaluatie

Programma

Takenpakket

Personeel

Formatie

Huisvesting

Financiering

Missie, visie, strategie

Missie

Het verbeteren van de samenhang tussen de vervoersmodaliteiten en meer samenwerking in de aanpak van het OV in de Randstad

Visie

Ten behoeve van de concurrentiekracht moet de bereikbaarheid van en binnen de Randstad worden verbeterd. Samenwerking tussen de verschillende regio's is hiertoe noodzakelijk. Een OV bureau, dat uitgaat van het ministerie van verkeer en waterstaat en de decentrale opdrachtgevers, kan hierin voorzien.

Strategie

- Dienstverlenend aan de overheden
- Inhoudelijke kennis van OV-netwerk, maar ook van bestuurlijke processen
- Mogelijkheid tot agenderen bij V en W en DO's
- Elke drie maanden een concreet resultaat boeken

Doelstellingen

Versterking van de samenhang van en samenwerking in het openbaar vervoer (trein, metro, tram, bus) in de Randstad gericht op de vier taakopgaven in het Randstedelijk openbaar vervoer, die in de ambtelijke rapportage Verkenning één OV autoriteit zijn benoemd:

1. Ontwikkelen en (doen) realiseren van voorstellen voor het structureel verbeteren van de ketenmobiliteit binnen de Randstad.
2. Opstellen van een gezamenlijk beeld van een kwalitatief hoogwaardig netwerk voor het openbaar vervoer in de Randstad.
3. Identificeren en (doen) realiseren van ontbrekende regiogrensoverschrijdende (tangentiele en niet-tangentiele) verbindingen op basis van een analyse van de witte vlekken op Randstadniveau.
4. Uitwerken van een grotere betrokkenheid van decentrale overheden bij de aansturing van het Randstedelijk spoorvervoer.

Aansturing

Het OV bureau

- Heeft de (potentiële) reiziger centraal staan
- Is brug tussen VenW en DO's voor het concreet aanbrengen van samenhang binnen OV
- Is dienstverlenend aan de overheden, en agenderend bij de overheden
- Zoekt naar concrete, implementeerbare oplossingen, niet naar grootse strategieën

Wie

Hoe

Initiëren en voorbereiden voorstellen

OV Bureau

Het OV Bureau benadert deelnemende partijen voor agenderen van thema's en problemen. Voor elk voorstel wordt bepaald welke partijen bij de besluitvorming, maar ook bij de uitvoering betrokken moeten worden. Het bereidt de voorstellen centraal voor in afstemming met alle betrokken partijen van overheid, uitvoerders en gebruikers.

Beoordeling

Directieraad

Een directieraad bestaande uit ambtelijke vertegenwoordigers van de overheden is verantwoordelijk voor de instandhouding en aansturing van het OVbureau. Het stelt het activiteitenprogramma vast en beoordeelt de voorstellen.

Agenderen voorstellen

Bestuurlijk duo

Het Bestuurlijk duo (Rijk en Regio) zorgt voor de agendering van de voorstellen in de relevante bestuurlijke lichamen.

Besluitvorming voorstellen

Bestuurlijke gremia

Besluitvorming vindt plaats binnen de relevante bestuurlijke lichamen, op nationaal en/of regionaal niveau. Bijvoorbeeld NMB, MRT, Randstad Urgent, maar ook decentrale overheden.

Implementeren voorstellen

Betrokken partijen

Implementatie vindt plaats vanuit de betrokken partijen. Het OV bureau kan hierbij ondersteunend zijn, maar is niet uitvoerend.

Programma

- In eerste instantie wordt het OV bureau voor een periode van twee en een half jaar opgericht (tot 31/3/2012).
- De basis voor de werkzaamheden van het OV bureau vormt een werkprogramma voor deze periode, waarin het takenpakket van het bureau verder wordt uitgewerkt.
- Het werkprogramma voorziet er tevens in dat aan het einde van de periode aandacht wordt besteed aan de toekomstige sturing van het Randstedelijk OV (in relatie tot de evaluatie).
- Bij aanvang wordt een directieraad (inhoudelijke managers) opgericht bestaande uit vertegenwoordigers van de deelnemende overheden. Het werkprogramma voor komende jaren wordt meer en detail met de directieraad besproken en door de directieraad vastgesteld.
- De directieraad heeft verder tot taak het toetsen van de voorstellen van het OV bureau voor bestuurlijke behandeling.

Evaluatie

- Het werkprogramma is de basis voor de evaluatie.
 - Op een tweetal momenten wordt geëvalueerd of het OV Bureau zijn doelstellingen waarmakt.
 - Op basis van de resultaten van de eindevaluatie, zal worden bezien of het OV Bureau wordt gehandhaafd, al dan niet in aangepaste vorm, of wordt opgeheven (in relatie met de gewenste toekomstige sturing van het Randstedelijk OV).
- IJkmomenten, uitgaande van een start in september 2009:
- Eind 2010 tussenevaluatie
 - Eind 2011 eindevaluatie

Criteria:

- welke resultaten heeft het OVbureau gerealiseerd?
 - zijn deze resultaten in overeenstemming met de doelstellingen?
 - zijn de mijlpalen van het programma tijdig behaald?
 - zijn de geagendeerde voorstellen overgenomen door de verantwoordelijke bestuurders en hebben ze geleid tot daadwerkelijke verbeteringen?
-
- Tevens wordt bekeken of het OV bureau er in geslaagd is een betere samenwerking tussen de overheden in de Randstad op het gebied van OV te realiseren

Takenpakket – Ketenmobiliteit

- Het ontwikkelen en realiseren van voorstellen voor het structureel verbeteren van de ketenmobiliteit binnen de Randstad
- UPR project 'Korte termijnmaatregelen Ketenmobiliteit' wordt overgedragen aan OV Bureau en ondergebracht bij de respectievelijke programmamanager
- Iedere reiziger is een ketenreiziger, maar geen van de partijen in de OV wereld is eigenaar van de keten. Daarom is het realiseren van verbeteringen een weerbarstige materie.
- Er is een wereld te winnen tussen de beleidsmatige wensen die vaak nationaal worden geformuleerd en regionale realisatie. Dit kan door het bundelen van krachten van opdrachtgevers.

Voorbeeld

- Marketing voor de integrale keten
- Het maken van voorstellen om alle vervoerders te bewegen tot informatieverschaffing over aansluitend vervoer.
- Het verbeteren van het systeem van knooppunten/overstappen en de relatie OV en Ruimtelijke Ordening (stedenbaanconcept)
- Tariefintegratie tussen de verschillende modaliteiten en de verschillende opdrachtgevers
- Het maken van besteksvoorstellen voor DO's om ketenmobiliteit te verbeteren en te synchroniseren
- Informatiedisplays van stads-streekvervoer in stationshallen van NS
- Aansluiting van nachtbusen op nachtnet van NS

Takepakket – Gezamenlijk beeld

Op basis van de structuurvisie Randstad 2020-2040, de bestaande OV-visies en

Mobiliteitsaanpak wordt een Programma van Eisen en Nota van Toelichting gemaakt voor een integraal OV-systeem in de Randstad. Daarin worden drie hoofdelementen onderscheiden:

- Een beschrijving van het gewenste kwaliteitsniveau van het randstedelijke OV
- Een beschrijving van het systeem: een optimaal geïntegreerd netwerk op Randstadniveau
- Koppeling met toekomstige ruimtelijke ontwikkeling

Nieuw in het denken is:

- Groter schaalniveau
- Meer modaliteiten: bus, tram, metro, trein en eventueel ook fiets

Voorbeeld

In het Programma van Eisen voor het integraal OV-systeem worden afspraken gemaakt over:

- Hiërarchie in netwerken op Randstadschaal
(NB: Dit PVE beperkt zich tot het HOV netwerk voor de Randstad)
- Frequenties en betrouwbaarheid
- Begin-/eindtijden van OV in de stad
- Onderlinge aansluitingen, bijvoorbeeld trein op bus/tram/metro, maar ook op fiets (OV fiets, fietsenstalling)

Het OV Bureau analyseert verschillen tussen 'soll' en 'ist' en agendeert deze bij de overheden

Takenpakket – Regiogrensoverschrijdende verbindingen

- Het verplaatsingspatroon van reizigers wordt steeds diffuser; niet langer willen reizigers alleen van centrum naar centrum. Om uiteenlopende redenen (sport, familie, recreatie) reizen mensen van periferie naar periferie en reist men kris-kras door de gebieden van de verschillende opdrachtgevers, gebruik makend van verschillende modaliteiten.
- Het realiseren van ontbrekende regiogrensoverschrijdende (tangentiële en niet-tangentiële) verbindingen op basis van het eerder genoemde geïntegreerde OV-netwerk neemt daarom in belang toe

Voorbeeld

- Op de korte termijn: inventariseren van bestaande knelpunten in het Randstedelijke OV netwerk, de zogenaamde no regrets, over de grenzen van de decentrale overheden en modaliteiten heen. Opstellen van voorstellen voor implementatie van verbeteringen. Deze aanbieden en bespreken met overheden. Uiteindelijk besluiten deze overheden om verbindingen wel of niet te realiseren.
- Voor de middellange en lange termijn gaat het om meer strategische vraagstukken waarbij rekening moet worden gehouden met actuele maatschappelijke veranderingen (klimaat & duurzaamheid, ruimtelijke ontwikkelingen etc)

Takepakket – Randstedelijk spoorvervoer

- In de bereikbaarheidsproblematiek van grotere stedelijke gebieden speelt het vervoer tot 25 à 30 km een belangrijke rol. Op die afstand is het treinvervoer van grote waarde om congestieproblemen aan te pakken.
- Gedecentraliseerde lijnen in de regio's waar door aanbestedingen frequentie verhogingen worden gerealiseerd blijken een duidelijke groeimarkt (bijvoorbeeld Randstadrail, Merwedelingelijn etc)
- Op dit moment is de aansturing van de trein en ander OV (bus, tram en metro) bij verschillende partijen belegd.
- Voor het aanpakken van het mobiliteitsprobleem is integratie van spoor met ander OV en een versterking van het stadsregionale spoorvervoer noodzakelijk. Voor integrale aanpak is daarom invloed noodzakelijk van decentrale overheden in de spoorconcessie vanaf 2015. Hierbij wordt gestuurd op concrete pragmatische voorstellen ter verbetering.
- OV bureau kan decentrale ervaringen bundelen en gemeenschappelijke voorstellen formuleren, ism met koepelorganisaties IPO en SKVV

Voorbeeld

- Voorstellen voorbereiden om invloed van decentrale overheden versterken
- Aansluiting bij bestaande programma's (waaronder het Programma Hoogfrequent Spoorvervoer)
- Onderzoeken op welke wijze NS gestimuleerd kan worden om meer in te zetten op regionaal spoorvervoer ter bestrijding van de congestie.

Personeel

- Programmamanagers in dienst bij overheden, gedetacheerd bij het OV bureau.
- Kerncompetenties:
 - Kennis van bestuurlijke besluitvorming
 - Netwerk binnen de sector, zowel uitvoerders als overheid
 - Duidelijke visie op het Openbaar Vervoer op niveau van de Randstad, onafhankelijk van organisatie
 - Gevoel voor PR, “het overbrengen en uitdragen van de boodschap”
 - Senior medewerkers (schaal 12 - 14)
- Ondersteuning door algemeen procesmanager
- Kerntaken:
 - De Programmamanagers identificeren acties, maken programma's en schakelen daarbij medewerkers in van de betrokken OV Autoriteiten. Doorgaans zijn dit geen voltijds fte's, wel zijn ze vrijgesteld voor de taak
 - Zij dragen zorg voor het organiseren van het bestuurlijk draagvlak en de noodzakelijke bestuurlijke besluitvorming.
 - Tevens betrekken zij private partijen, zoals OV Bedrijven, NS, ProRail, Schiphol. Dit kan ook door het inhuren van experts uit deze organisaties.
 - Zij organiseren -indien nodig en nuttig- overleg met reizigersorganisaties.

Formatie

- Voorstel formatie
 - 0,5 fte - Directeur OV Bureau Randstad/Programmamanager
 - 0,5 fte Programmamanager
 - 0,5 fte Programmamanager
 - 0,5 fte Programmamanager
 - 0,8 fte Algemeen Procesmanager/Secretaris OV Bureau Randstad/medewerker communicatie
 - 0,8 secretaresse
 - Kostenraming: 300 k€
 - Rechtspersoon & Administratieve Organisatie
- Worden gekoppeld aan de organisatie die de directeur levert.

Huisvesting

Kosten voor huisvesting worden zo laag mogelijk gehouden:

- Zoveel mogelijk aansluiten bij bestaande opdrachtgevers
- Bijvoorbeeld inhuur faciliteiten bij kpvv:
 - vijf werkplekken
 - netwerk
 - printers
 - Evt vergaderruimtes
- Vergadering bij overheden/of huren op centrale plekken als bij kpvv niet mogelijk
- Kostenraming: 150k€

Financiering

- Kostenraming – 0,8 mio Euro per jaar voor de periode 2009-2011:
 - Personeel ~300k€
 - Huisvesting ~150k€
 - Onderzoekskosten/Inhuur expertise ~250k€
 - Communicatie ~100k€
- De begroting is naar beneden bijgesteld ten opzichte van eerdere opgave
- Financiering door Rijk (50%) en decentrale overheden (50%)
- Bijdrage decentrale overheden: ieder 1/8 deel (50.000 €),
- De bijdrage van de provincie Flevoland, wordt gehalveerd (tot 25.000€) gezien haar omvang en geringere belang in de Randstad. De Stadsregio Amsterdam en provincie Noord-Holland vullen dit bedrag aan tot 50.000€.
- In geval een bijdrage geleverd wordt door een programmamanager beschikbaar te stellen, zal deze bijdrage naderhand verrekend worden.

